

vil jeg sige, at den Forhandling, der nu har fundet Sted, har bragt i det Mindste mig tilbage til den Tanke, som jeg allerede tidligere har udtalt, at en Befæstning af Kjøbenhavn vilde være ikke alene uoverkommelig i finantseel Henseende, men ogsaa overordentlig uheldig for det danske Folk, og bragt mig henimod en Tanke, som jeg vel tidligere har hørt udtalt, men dog ikke paa en saa fylbig Maade, som den nu er kommen frem under Diskussionen, nemlig at man skal betragte Sjælland som vor Fæstning. Thi det fremgaar af de ærede militære Medlemmers Foredrag, at de hovedsagelig ere forhippede paa at forhindre Fjenden fra at gjøre Landgang, og deri giver jeg dem fuldstændig Ret; thi jeg tror med dem, at kommer Fjenden først i Land, kunne de befæste Kjøbenhavn saa godt, som de ville, det skal dog vise sig, at Fjenden vil tage Kjøbenhavn med; thi den vil han have, naar han er kommen i Land, og saa ser jeg ikke, at det er til nogen Nytte, men tværtimod til stor Skade at bruge Pengene til denne Befæstning. Dernæst vil man jo derved bringe den kjøbenhavnske Befolkning i den høist ulykkelige Stilling, at den i det store Tusindtal, som findes her i Kjøbenhavn, under en Beleiring skal leve bag ved Boldene med Udsigt til, om ikke Udelæggelse, saa dog til en Tilstand, for hvilken man maa bede Vorherre bevare sig, og sluttelig til den sikke Dvergivelse. Jeg vilde derfor anse det for rigtigt, om man sparede, hvad man har tænkt at ville befæste Kjøbenhavn for, og derimod anvendte det enten tillands eller tilvands, hvilken af Delene veed jeg ikke, thi jeg kan ikke være saa tilstrækkelig inde i disse Sager, at jeg kan sige, hvilken af Delene man skal kaste sig over. Jeg antager forøvrigt, at det bør være begge Dele; men det forekommer mig dog efter den Diskussion, som her har fundet Sted, at Vægten hovedsagelig bør lægges paa Flaaden for ved Udviklingen af dens Kræfter at gjøre, hvad der staar i vor Magt for at forhindre Fjenden fra at gjøre Landgang. Thi det maa man indrømme, at naar det er umuligt for Fjenden at gjøre Landgang, saa er det ogsaa umuligt for ham at angribe Kjøbenhavn. Men, vil der maaske blive sparet, vi kunne ikke undvære en Fæstning omkring Kjøbenhavn; thi der er dog stadig en Mulighed for, at Fjenden kan gjøre Landgang, og for dette Tilfældes Skyld bør vi have en Fæstning, om ikke af anden Grund, saa fordi det er en god Støtte for Armeen, der skal kæmpe, at den veed: Bliver Du slaaet første Gang, har Du dog dette Bolværk tilbage, fra hvilket Du kan kæmpe. Jeg siger, at denne Tanke er rigtig; men skulde det ikke være muligt at finde et Punkt paa Sjælland, hvor man kunde bygge en Fæstning, som ikke var saa storartet og ikke vilde kræve saa mange Penge som Kjøbenhavn, og hvor ikke saa mange Menneker vilde komme i ulykkelige Forhold under en Beleiring? Hvorfor kan man dog ikke vælge et andet

Punkt paa Sjælland, som i Forbindelse med den Fæstning ved Store Belt, som paatænkes, kunde træde i Stedet for Kjøbenhavns Befæstning? Det er gaaet mig saaledes — jeg veed ikke, om det er gaaet Andre paa samme Maade, — at jeg har havt det Udbytte af Forhandlingen, at, hvor uvigtig de Herrer end have talt for Kjøbenhavns Befæstning, saa have deres Foredrag dog været saa oplysende for mig, at jeg er kommen fuldstændig paa det Nene med, at det vil være u vigtigt at befæste Kjøbenhavn, og at man derimod skal rette sine Bestræbelser paa at forhindre en Landgang. Saa meget om selve Sagen. — Jeg har nu kun nogle korte personlige Bemærkninger tilbage. Den første skal da være til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Avermoes), der var en af de første Sagkyndige, som tog Ordet. Jeg skal ikke negte, at hans Foredrag interesserede mig meget, det vil sige, da han endelig kom til at tale om den egentlige Sag. I sin Indledning røbede han en vis Pirrelighed over, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Solm) og jeg saa indtrængende havde bedet de militære Medlemmer om at træde op og oplyse os om Sagen, og han kom derved til at tale til os — jeg tør nok sige det overfor det ærede Medlem — i en vel skolemestererende Tone, som han kunde have sparet sig; thi naar han engang havde fundet det Umagen værd at svare, vilde dette ikke have været nødvendigt, og jeg har ikke henvendt mig til ham og de andre militære Medlemmer, for at de enten skulle sige os Spydigheder eller skolemestere os, men for at faae dem til at tage Del i Debatten, saa at vi kunne faae at vide, paa hvilke Punkter vi skulle sætte vor Opmærksomhed med Hensyn til Befæstningsvæsenet. Han tilføiede, at han ikke behøvede at tale, naar han ikke vilde tale; det er imidlertid ikke fornøbet, at han fortæller os dette, thi dette skal jeg til enhver Tid indrømme ham. — Da jeg begjærede Ordet idag, var det, efter at jeg havde hørt det Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Antjær). Han er nemlig interessent, naar han kommer til at tale om finantseelle Forhold, og jeg har sat mig for, at lige saa tidt han kommer med sine Beregninger om den blomstrende Tilstand, hvori vort Finantsevelen befinder sig, lige saa tidt skal jeg træde op for at modsig ham, ikke deri, at vi ikke gjøre nogen Fremgang i finantseel Henseende — det er ikke min Mening, — men i de Slutninger, som han uddrog deraf. Han kom bestandig til at vise os, at vi haade kunne gjøre Dette og Hint, vi havde Penge nok, og have vi dem ikke direkte i Statskassen, saa have vi dem i Sparekasserne — Sparekasserne have nemlig det ærede Medlem en stor Fortjærlighed for (Antjær: Ja, de ere rare!) Ja, de ere rare, naar man har Penge i dem; jeg vilde ønske, jeg havde nogle der, men jeg har nheldigvis ingen Penge at sætte i dem. Jeg skal